
De terugkeer van de ziel

TEKST: DOMINIQUE HAIJTEMA • FOTOGRAFIE: JAAP SCHEEREN

Een verandering in het leiderschap

In het gesprek dat Manon Vos op deze pagina's voert met interviewer Dominique Haijtema komt een nieuwtje aan de orde over het leiderschap van Phoenix Opleidingen. Elders in deze Vuurvogel vind je een stuk over transitie in organisaties. Over koersen op je bestemming en reizen naar nieuw land. Wat voor andere organisaties geldt, geldt ook voor Phoenix: we staan in een voortdurende stroom van verandering. Dit voorjaar hebben wij samen besloten dat Manon na de zomer haar directietaken neerlegt en haar vleugels uitslaat buiten Phoenix. Ze zal de komende jaren nog als trainer en coach verbonden blijven aan ons instituut. Hier zijn we blij om; we kijken met dankbaarheid terug op onze samenwerking in de afgelopen jaren.

MORTEN HJORT EN MANON VOS

Manon Vos is trainer, opleider en coach en maakte vijf jaar deel uit van de directie bij Phoenix Opleidingen. Na de zomer verlegt ze haar pad. Ze kijkt met dankbaarheid terug. 'Phoenix zal voor mij altijd een plek blijven waar ik mezelf heb mogen heruitvinden. Het is een schat die ik in mezelf bewaar.' Tijdens het gesprek schuift ook **René Seeder** aan van bureau Seeder de Boer, waar Manon het afgelopen jaar een intensief traject begeleidde.

Zij houdt van de naam Phoenix: uit de as herrijzen. Jezelf telkens opnieuw uitvinden. Een nieuw antwoord vinden. Manon Vos heeft veel zelf moeten uitvinden en haar neus stoten om meer over zichzelf te leren. Ze had het proces niet willen missen en voelt dankbaarheid naar de collega's die haar het vak van trainer hebben geleerd. 'Het was een belangrijk transformatieproces. Ik kreeg het beeld van een vlinder. Een rups die ontpopt moet zich door de cocon worstelen. Je kijkt er naar, maar je kunt niet ingrijpen omdat je anders de vleugels zou beschadigen. Ons lichaam heeft tijd nodig om nieuwe patronen te maken en instinctief kiezen we onder druk weer het oudje paadje.'

Als je met iets worstelt, heb je andere ogen nodig om met je mee te kijken. Om nieuwe verhalen te kunnen maken, een ander perspectief te kunnen zien, buiten het paadje dat je zelf hebt bedacht. Het is geen makkelijke weg, omdat het confronterend kan zijn en je naar dingen moet kijken die je niet altijd gelijk onder de ogen wilt zien. 'Ik vind het mooi om mensen te mogen begeleiden. Het is bijzonder dat mensen je toevertrouwen dat je met hen meekijkt. Dat zij het niet alleen hoeven te doen. Het is de kunst om te leren verstaan wat nodig is om een stap verder te kunnen zetten.'

Zwaar hart

Het was niet makkelijk om aan het team te vertellen dat ze wegging. Ze zat er met een zwaar hart. 'Ergens is het mij niet gelukt om voor elkaar te krijgen waar ik in geloof. Dat vind ik jammer. Ik heb er alles aan gedaan en maak mezelf geen verwijten en tegelijkertijd is er teleurstelling. Ik moet me ook nu weer opnieuw verhouden tot de organisatie.'

Zij stopt formeel na de zomer, maar blijft nog twee jaar gedeeltelijk verbonden aan Phoenix. 'De werkwijze van Phoenix

past zo goed bij mij. Die neem ik mee, die zit in mij. 'Dit zal altijd een plek blijven waar ik me heb mogen heruitvinden. Het is een soort schat die ik in mezelf bewaar. Ik heb hier veel over mezelf geleerd, ik ben een rijker mens nu ik weer ga. Wibe heeft mijn talent gespot: een trainer en directeur zijn van de menselijke maat. Dat betekent dat ik mensen zie in hun potentieel en hen stimuleer om daar acties in uit te zetten om verder te groeien. Ik ben helder en sta dicht bij de mensen. Dat is fijn om te kunnen voelen.'

Zij houdt van de gedichten van Gerdine Smit. 'Een van haar regels is: hier ben ik, en ik leg mijn pad naast het jouwe. Dat is wat ik in mijn werk eigenlijk continu doe. Mijn diepe bezieling is om mensen in contact te brengen met hun verborgen potentieel. Ik hou van transformatieprocessen en vind het mooi om mensen hierbij te mogen begeleiden. Mijn zus en ik hebben de laatste weken voor haar dood voor onze moeder gezorgd. Mijn moeder wilde dat het lied *Mondnacht* werd gedraaid op haar begrafenis en toen ik het luisterde – nadat mijn afscheid bekend werd gemaakt – realiseerde ik me dat het lied ook voor mij was. Het gaat over de ziel die weer thuiskomt.'

'Een rups moet zich door de cocon worstelen. Je kijkt ernaar, maar je kunt niet ingrijpen omdat je anders de vleugels zou beschadigen.'

Moed om te kijken

Manon gelooft dat we verantwoordelijk zijn voor ons eigen talent. Het gaat volgens haar om de moed om te kijken: wat is mijn talent? En dat durven volgen. 'Dat is spannend. Wie zit er te wachten op je talent? En het vraagt moed om de bereidheid te hebben te kijken naar je eigen levensverhaal. Dat is zo mooi aan het vak van trainer: dat je parallellen in het huidige leven met het verleden kunt zien en je misschien vrij kunt maken. Je persoonlijke ontwikkeling is een reis voor je hele leven.' Dat beaamt René Seeder, de oprichter van adviesbureau SeederDeBoer. Het bureau liet zich onlangs begeleiden door Manon, die onder andere een systemische opstelling deed. 'Zij heeft echt licht gebracht, er is menig traan gevallen. Manon maakte ook duidelijk dat de rol van oprichter een andere is dan die van de andere partners. Ik voelde dat niet zo. Ik ben me nu meer bewust van de impact die ik heb.' Manon vult aan: 'Je kunt niet doen alsof er geen verschillen zijn als die er wel zijn. Door het onderlinge verschil te erkennen kwam er rust in het systeem. Het werd duidelijk waar het uit evenwicht was.'

René vertelt verder dat Manon de partners vroeg om te gaan staan van oud naar jong. Hij wilde aanvankelijk tussen de maten staan. 'We misten Pieter – de andere oprichter van het adviesbureau die twee jaar geleden is overleden – in de opstelling. Manon vroeg mij om met Pieter 'naast' me op een andere plek te gaan staan en te kijken naar onze 'medewerkers'. Toen zag ik het: alle lasten van SeederDeBoer rustten op de schouders van een van de partners, hij was als het ware het oudste kind. Ik wilde helder hebben of we het nog waard zijn om met elkaar verder te gaan. Voegen we allemaal nog voldoende waarde toe? Toen kwamen gelukkig van alle kanten de liefdesverklaringen.'

Het is volgens Manon de grote kracht van alle partners dat zij dit met elkaar zijn aangegaan. En de bereidheid hadden om eerlijk naar zichzelf te kijken. 'Ze zijn moedig in dat opzicht, omdat ze zelf ook in het geding waren. Ik had op gevoel een aantal representanten gekozen. Het was duidelijk dat er veel emotie was bij de partners over de dood van Pieter de Boer waar niet veel over werd gedeeld. Er kwam een rondje waarbij iedereen vertelde wat Pieter voor hem had betekend. Dat was ontroerend en de betekenis die werd gegeven aan het verlies werkte verbindend.'

Ergens bij willen horen

We hebben de behoefte om betekenis te geven, bij een gemeenschap te horen, aldus Manon. 'Als we klein zijn doen we wat nodig is om bij het nest te horen. Gaandeweg wordt ons gedrag een vanzelfsprekendheid, we ontwikkelen patronen die werken, tot we worden geconfronteerd met de beperkingen ervan. Het lichaam protesteert of je loopt ergens anders tegen aan. Soms hebben we een harde klap nodig om wakker te worden. Onze gewoontes zijn vertrouwd. Als je maar door blijft gaan, ga je met een rugzak verder op reis. En ga je steeds meer met je meesjouwen. De midlifecrisis hebben mensen nu al rond hun 30ste omdat er zoveel van ze wordt

Manon Vos (1970) studeerde aan de Erasmus Universiteit Beleid en Management van de Gezondheidszorg (BMG) en bekwaamde zich later tot core-energetisch therapeut. Zij vervulde diverse management- en bestuurlijke functies in de gezondheidszorg. Manon maakte vijf jaar deel uit van de directie bij Phoenix Opleidingen en start dit jaar haar eigen bedrijf Vos en Vlinders.

René Seeder (1954) studeerde toegepaste wiskunde en begon zijn loopbaan bij Hoogovens IJmuiden. Daar maakte hij planningsystemen en programmeerde. Hij volgde een studie bedrijfskunde en maakte de overstap naar Moret & Limperg. In 2005 richtte hij met Pieter de Boer (in 2016 overleden) adviesbureau SeederDeBoer op.

gevraagd en ze al zoveel hebben meegemaakt. In de kerk waren rituelen en momenten van bezinning. Ik denk dat we daar weer naar op zoek zijn.

Op het sterfbed van mijn moeder realiseerde ik me dat je niets kunt meenemen. Het gaat alleen maar over wat je hier in je leven hebt gedaan. Dan hoop je dat je dierbaren rond je bed zitten en je de ruimte bieden om te gaan. Het materiële heeft te veel betekenis gekregen, terwijl het er eigenlijk over gaat wat jij als uniek persoon toevoegt aan deze wereld.'

Daar is René Seeder het ook mee eens. 'We nemen onvoldoende ruimte om naar onze eigen inzichten te kijken en ernaar te handelen. Er is veel fantasieloosheid. We doen wat de burens doen. Kuddegedrag in plaats van je echt afvragen wat er moet gebeuren. We zijn ons lef kwijt, durven niet te kiezen, verantwoordelijkheid te nemen. We kijken wel uit. We hebben een te groot huis, of een boot met een hypotheek. Het materiële kwijlgedrag is exorbitant.'

Licht brengen in directies

Wat zou het mooi zijn om daar verandering in te brengen. Om mensen te helpen zich verder te ontwikkelen. De bezieling weer terug te halen. Dat is mijn hogere, idealistische doel. Licht brengen in directies, dat is mijn grote verlangen. Een werkplaats voor intuïtief leiderschap waar we leidinggevenden van grote organisaties meer bewust maken en vragen waar ze in godsnaam mee bezig zijn. Tachtig procent van de tijd zit je te strijden tegen je eigen ego en daarmee 'mishandel' je jouw medewerkers. Zet de luiken open, laat het wegwaaien en luister naar je hogere zelf. Wat moet er nou echt gebeuren? Handel daar eerlijk en consequent naar en het wordt zuiverder voor je organisatie en de mensen om je heen.'

Hij vroeg aan Manon of ze mee wilde doen en dat wilde zij. En haar commentaar was ook: 'Nou René, ik ken je inmiddels een beetje en een ding is helder: als je dat zou willen moet je wat meer langs je eigen hart en gevoel gaan. Je dondert het er soms te bruut in. Het zou goed zijn als jij je daar wat meer bewust van wordt. Het 'toeval' wil dat er binnenkort een masterclass is: Bewegingen van de ziel. Laten we die gaan doen. Uiteindelijk hebben we allebei de masterclass gedaan.'

Manon weet nog niet wat de toekomst haar zal brengen. 'Ik sta aan de vooravond van iets, dat ik kan voelen, maar nog niet duiden. Toen ik bij Phoenix kwam zei ik: "Hier ga ik de rest van mijn leven werken." Ik ben vol ingestapt. Je kunt een reis plannen, maar uiteindelijk loopt het niet altijd zoals gedacht. De trein heeft vertraging of vertrekt niet. Je staat op het verkeerde perron. Zo is het leven. Ik vervolg mijn reis. Ik stap in de nieuwe ruimte.' 🌀

Geworteld staat ze
Op dezelfde voet als de grond
De aarde
Haar gelijke
Verstrengeld
Worstelt ze zich los
Nee
Is een krachtig woord op haar lippen
Ze heeft het vaak geproefd
Maar zelden zo uitgesproken
Uit angst
Schrik
Voor wat komen zou
Maar nu staat ze geworteld
Sterk
Als een stevige boom
Probeer haar maar omver te blazen
Ze geeft wat mee
Maar knakken zul je haar niet
Gegrond staat ze
Precies
Waar ze zijn moet

LIEKE ANNA
